

**R. P. Georgii de Rhodes Avenionensis S. J. disputationum
theologiae scholasticae tomus ...**

Rhodes, Georges de

Lugduni, 1661

Sectio III. De actibus liberis quibus Angeli assequuti sunt gratiam.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-81987](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-81987)

nientis, excitans voluntatem ad bonum & suauiter alliciens ad opus rectum, sic & Angelus simili eget auxilio vt supernaturaliter operetur, & erigatur in Deum, *sanctificatio enim non est absque spiritu*, (vt ait Basil. I. de Spiritu Sancto. c. 16.) agens de sanctificatione Angelorum; voluntas enim tum Angelica, tum humana, nihil per solas naturæ vires operari potest supernaturale, proportionem habens cum gratia & sanctitate supernaturali, debet ergo per auxilium gratiæ compleri, & eleuari ad operandum supra vires omnes naturæ.

Secundò, eadem etiam ratio probat necessariam fuisse Angelo gratiam cooperantem seu concomitantem, per quam compleretur voluntas ad agendum liberè, ac præbendum consensum; nec enim sufficit auxilium inuitans ad bonum, nisi adsit etiam auxilium adiuuans, & simul eliciens liberum consensum ad bonum, qui cum superet vires naturæ, non potest à sola elici voluntate, sed Deo adiutore indiget.

Tertiò sicut in homine, gratia illa præueniens non est aliud quàm illustratio intellectus, & motus indeliberatus voluntatis quem operatur Deus in nobis, sine nobis liberè operantibus, sic etiam in Angelis primum illud auxiliū, non aliud fuit quàm lumen diuinitus immissum, & complacentia infusa voluntati; aperit enim gratia illa quod latebat, suauiter facit quod non delectabat: docet & placet, & docendo ac placendo vincit triumphatque sine violentia, inuicta gratiæ virtus, non armata nisi lumine, ac suauitate; nihil illa dulcius, nihil illa fortius, imò & quo mitior, eò robustior: nec enim ita vincit libertatem, vt eam necessitando interimat, nescit compedes, odit seruitutem, non vult nisi amorem, nunquam libertati minus inimica, quàm cum eam sibi subiicit. De qua mirabili coniunctione rerum adeò dissitarum infallibilitatis, & suauitatis in tractatu de gratia dici solet.

Quartò tamen, vt gratiæ illæ in primo instanti & in sequentibus datæ sint Angelis ex meritis Christi tertia parte disputabitur, vbi statuam, gratiam Redemptoris Christi, non esse datam nisi post præuissum peccatum Adæ, atque adeò Angelorum primam gratiam, non potuisse dari ex illis meritis, quod tamen non impedit, quin Christus sit verè caput omnis creaturæ, in omnibus primatum tenens, vt probabo eo loco: quomodo autem ad opera purè naturalia, & ad obseruationem totius legis naturæ Angeli non eguerint auxilio gratiæ indebito, sed per vires naturales, cum sola gratia creationis vitare potuerint peccata repugnantia legi naturali, tamen proprium locum habet in tractatu de gratia, statim tamen attingetur obiter quæst. 2.

SECTIO III.

De actibus liberis per quos Angeli meruerunt gratiam.

Sic præuenta diuinitus Angeli voluntas in primo diluculo, quo illuxerunt illi corruscationes gratiæ, viditque ac commota est ad summum bonum, debuit sine dubio elicere actus liberos Spei, Charitatis, Religionis, & virtutum aliarum moralium, quarum capax erat, de sola virtute Fidei aliquid esse potest controuersæ.

Ratio dubitandi primò est, quia si Angelus in primo illo instanti habuit Fidem, vel reuelatio mysteriorum facta est illis mediare ac obscure per Angelos alios, ita vt fuerit illis obscurum, quod Deus hoc diceret, vel fuit facta immediate ab ipso Deo, ita vt cognosceret Angelus euidenter Deum esse qui hoc diceret, quæ dicitur euidentia in attestante: primum dici non potest, quia daretur processus in infinitum, si nullus esset Angelus cui primo Deus loquutus esset, imò cum simul omnes sint loquuti, non fuit possibile,

vt alij alios in primo illo instanti illuminarent. Secundum etiam dici non potest, quia vt aliquid Fide diuina credatur, debet ipsa reuelatio credi obscure, sed vbi est euidentia in attestante, id est, cum clare cognosco Deum loqui, est impossibile vt mihi sit obscurum quod Deus loquitur, quomodo enim dubitare possum te mihi loqui, cum te video, & audio loquentem: ergo in illo primo instanti Angelus non potuit habere Fidem Theologicam.

Secundò, ad Fidem necessaria est affectio pia voluntatis, sed illa necessaria non est vt credatur Deum reuelare id quod video illum reuelare, ergo si Angelus habuit euidentiam in attestante, non potuit credere. Imò ad illam piam affectionem, quæ prior est Fide necessaria fuit cognitio supernaturalis à Fide distincta, ergo in illo primo instanti Angelus habuit cognitionem distinctam à Fide, ergo non fuit illi necessaria Fides.

Tertiò, Angelus in illo instanti debuisset credere Incarnationem, hoc autem fuit impossibile, quia sic mali Angeli cognouissent suum peccatum futurum.

Dico primò, fuisse reuerà in Angelis Fidem Theologicam in illo primo instanti creationis.

Ratio est, quia vniuersales scripturarum loquutiones de necessitate Fidei ad Deo placendum explicari communiter solent tam de Angelis, quàm de hominibus, v.g. cum dicitur quod *est impossibile sine Fide placere Deo*. quod *accedentem ad Deum oportet credere, quia est*. Deinde aperta ratio est, quia fuit Angelis necessaria in primo instanti cognitio supernaturalis proportionata statui Viatoris, alioqui bene non potuissent operari, sed nulla cognitio præter Fidem data est tum homini, tum Angelo; nec enim scientia supernaturalis per se infusa vlli viatori data est nisi Christo, & eius sanctissimæ Matri, vel certè nullum habemus fundamentum dicendi quod illa sit data, ergo in illo primo instanti, imò & toto tempore viæ Angeli ambulauerunt per Fidem, non autem per speciem, aut per lumen scientiæ, sed præluxit etiam illis tenebrosa fax Fidei, & lucerna illa lucens in caliginoso loco.

Dico secundò, habuisse Angelos in illo primo instanti Fidem in Deum vt authorem gratiæ supernaturalis, & gloriæ, & in Deum etiam Trinum: Mysteriorum incarnationis probabilius est illos eo instanti cognouisse.

Prima pars de Deo Authore gratiæ, ac gloriæ, totòque mysterio Trinitatis, patet ex generali regula de iustificatione, quam assequi nemo potest sine Fide in Deum Remuneratorem, & de Trinitate communiter solet dici. Cum ergo potuerint sine dubio Angeli habere in primo instanti notitiam horum mysteriorum, non potest illa probabiliter ipsis negari.

Secunda itaque pars, de mysterio incarnationis est difficilior, quia illius notitia æquè requiritur ad iustificationem hominum, ac notitia Trinitatis: & sanè illam sine dubio æquè habuissent Angeli, si vera esset sententia illa quæ asserit prædestinationem Christi, priorem fuisse, quàm fuerit decretum de creandis Angelis & hominibus. Sed in sententia tamen magis probabili, quæ asserit Christum non fuisse prædestinatum, nisi in remedium peccati, & post illius præuisionem, certum etiam est hoc mysterium non potuisse reuelari Angelis, nisi post præuissum eorum peccatum, vt postea fusiùs probabitur. Sequitur etiam, quod potuit nihilominus reuelari hoc mysterium Angelis priùs tempore quàm peccarent, atque adeò potuit etiam in primo instanti eis reuelari, sicut etià Adamo reuelatum est priùsquam peccaret: & multi docent satis probabiliter illud fuisse reuelatum, videturque maximè consentaneum gloriæ Christi, vt eam cognouerint omnes Angeli à principio, quamuis

Necessitas gratiæ cooperantis.

Quid sit illa gratia.

Non sunt datæ per Christum.

Assertio affirmans Fidem fuisse in Angelis.

Quantum rerum Fidem habuerint.

Cognitio Trinitatis.

Cognitio incarnationis.

Triplex dubitatio de Fide Angelorum.